

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árnyár részvénytársaság
Főutca 31. szám alatt.
Hogy egy szám megérkezett, az
közlemények, mint az előző
számban a hirdetések ter-
mételesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve:
Egy évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereske-
delmi és gyáros ki külön árakhoz meny-
ben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

Előfizetési felhívás a „KÖZÉRDEK” XVIII. évfolyamára.

Alkotmányos életünk erős küzdelemre van utalva s e küzdelemben súlyos próbára van téve a törvényisztelet, a jogérzet, a nemzeti hagyományok követése s a magyar nemzet igaz szeretete is. Nem szabad engednünk, hogy e küzdelem féktelen párharcára súlyedjen, melyet egyes vezérekedők különleges családi zászlói alatt vívnak meg az elvakult pártfelek. Minket az emberiség magasabb eszméi, az igazi hazaszeretet, Magyarország nagy jövőjében való hit kell hogy vezessenek. Mi híven ragaszkodunk hazánk alaptörvényeire, az alkotmányossághoz, s híven ápoljuk azt az erős hazafias jogérzetet, mely felvilágosultsága és szabadelvűsége folytán diadalmasodni tudott a balszerencse gyászmenekü csapásain is.

E küzdelemes időben összetartásra hívunk fel minden derék hazafit. Nyíltan és őszintén mondjunk véleményt a fölött, ami káros lehet hazánk jobb jövőjére, és csak oly törekvéseket pártoljunk, melyeknek alapja a törvény, az igazság s a valódi szabadelvűség. Tegyük meg hatáskörünkben mindent, mi e nehéz körülmények között alkalmas lehet arra, hogy a szabad vélemény nyilvánítása mellett távol tartja a szenvedélyek pusztító harcát s annak vesztes következményeit.

Bizonyára egy vidéki lapnak kisdud a köre s kicsiny lehet hatásának ereje. De mi büszkének lehetünk arra, hogy kitartó, becsületos munkával sikereket tudunk felmutatni a multban s feladatunkat: összetartani hazafias erelmű társadalmunkat, híven szolgáltuk. Ez lesz törekvésünk jövőben is, s a „Közérdek” e törekvésének pártolására kérjük fel bizalommal t. olvasóinkat.

Nagy-Enyed, 1898. december havában.

A „Közérdek” szerkesztősége:

Dr. Magyar Károly. Török Bertalan.

Főmunkatárs:

Dr. Ebergényi Sándor.

A „Közérdek” előfizetési árai:

Egy évre 6 ft — kr.
Félévre 3 „ — „
Negyedévre 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek a „Közérdek” kiadóhivatalába küldendők.

Karácsony.

Üdvözlégy szent Karácsony, a keresztény világ hajnalhasadása! Emlékezete annak a legendás időnek, melyben fényes csillag jelentette, angyal-szó hirdette a Megváltó érkezését. Emlékezete annak, hogy először hangzott ez a felségesség, ez a világot járó s átalakító program: dicsőség az istennek, békesség az embereknek!

Az ő-világ papjainak vallása lejárt a magat; a művelődő nép részben meglátta, részben megsejtette a rideg önzést és ámitást, mely a szent talár alatt legtöbbször rejtkezdedt. A vallásos hitnek, ennek az eszményt kereső érületnek, ezáltal kellett tévelyegni s lassankint elenyedni. Hinni szeretett volna az ember, mert ez lelki szükséglete volt mindenkor; de nem tudott. Remélni akart volna, mert sóvárgás töltötte béleket; de nem mert. Csak egy kis népből élt valami homályos hit és reményesség, melyet próféták ihletett hagyományai istápolnak. De ha hit és remény tengett is valahogy: szeretet, emberszeretet nem volt seholsem; a választott népből pedig legkevésbé. Hiszen a felekezettek, amelyek mindegyike az igaz vallás kizárólagos birtokosának tartotta magát, bár csak aprólékos ritusban különböztek: igazán keleti, égő gyűlölettel néztek egymásra. Az emberszeretet ismeretlen fogalom volt mindenkinek; leginkább pedig ő közöttük. Valóságos megváltója lett az emberiségnek az, aki az emberek közt való békességet hirdette az Isten legnagyobb dicsőségének.

Napjainkban is égető szükség van ezekre a megváltó igékre. A szent jelszó mögött most is gyakran rút önzés takarózik. Pusztul a fogékonyág és hajlam a léleknek azon emelkedettsége iránt, mely az eszményeket keresi és szolgálja; azon önmagát kielégítő s önmagát boldogító költői hangulat és melegség iránt, mely az élet mindennapi érdekeiben felülemelkedik. A rosszhiszeműség és rosszakarát vérengző vadak módjára dühnek az emberek becsületében; valóságos gunyjára a keresztényi emberszeretethez. Szemérvény és elfogultság vesztegeti meg embertársaink tetteiről való ítéletünket. Az önzés igazított tevékenységre ösztönöz; sőt nem ritkán balösvényre esabit, néha mások kárával, de mindig az emberek nemesebb tulajdonságaiba vetett bizalom szomorú hanyatlásával. Üdvözlégy szent Karácsony! Jőjj angyali szózat és hirdesd a keresztényesség győzelmes igéit kunyhókban és palotákban, mindent betöltő s átalakító erővel.

Mikor a Megváltó született, ötszáz esztendő óta elő-

ször voltak csukva Janus kapui: esend és békesség volt az egész világon. A mese arany korszakának egy sugára melegítette meg a földet, melynek népei így a legszebb ünneppel ülték meg az ég küldöttjének érkezését. Akkor és azóta mindig a békesség jelenté valóságilag az Isten országát. Nem volt és nem lesz ott az Isten sohasem, nincs és nem lesz ott áldása semmisen, ahol az emberek közt békesség nem lakozik. Békesség által van a dicsőség.

Üdvözlégy szent Karácsony! A gyermekkor tündéri emlékeivel, a vallásos érület ihlettségével, a férfui öntudat erejével s a szenvedélyek fölötti uralommal egyesíts bennünket az emberszeretetre. Ébreszd és tápláld mibennünk a hitet és reményeséget az eszmények kultusza iránt; a mélyeséges hitet és boldogító, tette készítő reményeséget legfőbb eszményünkben, nemzetünk jövőd virágzásában és nagyságában. Egyesítsd e nemzet fiait a mi drága mikrokozmoszuk, édes hazánk politikai és társadalmi érdekeinek hűsége és önzetlen szolgálatára.

Lizár István.

A magyar nemzet karácsonfája.

— decz. 23.

(ix.) Döngetik, rázzák; tépik, szaggatják; az örömhirdetésre hivatott lángoskakkal az egész fát mármár lángba borítják — a magyar nemzet természetes, ősi ellenségei? — nem, hanem a magyar nemzet fiait, egymással áldatlan harcot vívó testvérek, a magyar nemzet, a magyar állam karácsonfájának díszítői, rendezői, míg a nemzet az ajtón kívül szorongva hallgatja, hogy miként rontják meg szennyes szókkal és nemtelen indulatokból fakadó tetteikkel legszebb örömeiket igéző napját, miként teszik szemmivé oly regóta és oly jogosan várt ajándékait!

Szomorú kép! Egy kisdud csapat különváltan a szoba szögletébe vonul és duzzog; ki nem elégitett egyéni hiúság, vagy kellő politikai belátás hiánya választja őket külön, tapot adva ezzel a gyermekes magaviseléssel a rakoncátlanokdók, a féktelenkedők vakmerőségének, kiket a higgadtabbaknak, a belátóknak még oly nagy többsége is már alig-alig tarthat vissza attól, hogy az egész fát lángba ne borítsák és esztelen dühökben el ne hamvasszák a hasznos és üdvös ajándékokat, melyeket sok munka, hasznos és odaadó fáradság árán sikerült az ághegyekre felagatni, mint a magyar nemzeti állam erősbitésére szolgáló vívmányokat, a szebb jövőd biztos zálogait.

TÁRCZA.

A vármegye napszámosai.

— Pillanatnyi felvételek —

A nem is olyan rég elmúlt időkben hangzatosabb címük volt. „A vármegye urai”-nak hívták őket, néha jogosan, néha nem, de többször igen. Akkor kevesebb volt a munka és több a parádé, no meg a pénz! A parádéból meg a pénzből most rajni kevés jut ki a vármegye tekintetes tiszttségének, mert hát róluk szól a nóta, — de ezek kimaradását bőségesen pótolja a munka, amely áradatként nő és bürokratikus hivatal-szobákká változtatta a hajdani kedélyes társalgó és pipázó termeket. Ezt ugyan most is bizonyos irigykedéssel vonják kétségbe, különösen az államhivatalnok kollégák, ánde szegények nem tudják mit irigyelnek; sok munka, kevés fizetés, kevés munkaerő, semmi előleptetés! Nos kolléga urak tetszik ez a biztató perspektiva?!

No de valami mégis megmaradt a régi jókból, megmaradt az igazi jó egyetértés, majdnem testvéries ragaszkodás egymáshoz, a torzsalkodásnak, irigykedésnek teljes hiánya és ez sokat pótol, sokak által irigyelhető.

Megpróbáljuk a vármegye olvasó közönsége elé pillanatnyi felvételben egy néhány arczkepet varázsolni azokról, kik ez idő szerint a vármegye tekintetes tiszttségének, napszámosainak főbb alakjai.

* * *

Csató János alispán a napszámosok munkavezetője már sok, sok év óta. Ő még élvezhette volna a parádés korszakot is, ha egyáltalán a parádé embere volna. De nem az. A komoly munka embere volt mindig s ilyen névelte környezetét is. Nevelte pedig nem rideg szigorral és pedans szószálhasogatással, hanem jó példával, igazán érzett jóindulattal kollegialitással. Valódi atya tisztársainak, ki aggodó figyelemmel kíséri azoknak maganéletit apróbb bajait is; nem csoda tehát, hogy osztatlan tisztelet és szeretet környezi tisztársai részéről, kik örömmel szolgálnak alatta s olykor-olykor elkerülhetetlen zsembekedését is atyai feddésnek veszik s köteles tisztelettel fogadják.

A roppant sokoldalú és kitűnő pennájú főjegyző, Gáspár János, egy valóságos universalis zseni. Bámulatos munkaszeretete és szorgalma egy perczig nem hagyja pihenni; rengeteg tudása és emlékezőtehetsége sok bajt okoz neki, mert a világon mindent tudván, tisztársai mindenben hozzá fordulnak és tanács, felvilágosítás nélkül még egy sem távozott tőle, nagy szívóssága meg nem engedné, hogy valakit legsürgősebb dolga közepette is ridegen elutasítson. Egész életét a közügyeknek szenteli, vajmi kevés időt engedvén magának a mindennapi élvezetekre. Pihenő napjai ugyszólva csak azok, melyeket — szintén munkában — gazdaságában tölt. Erős oszlopa nem csak a vármegyének, de egyházának és a társadalmi intézményeknek. Ellenben réme az irnokoknak, kik a másolásnál borzadva

szemlélik apró, nem egyszer olvashatlan betűt; állítólag mozgalom is indult meg közöttük, hogy a főjegyző fogalmazványai utáni tisztázatokért külön díjazást kapjanak!

Tóth Miklós árvászéki elnök valóban az árvák igazi atya. A legmesszebb menő részletekig szívén viseli ügyöket; tőle az árvák nyugodtan alhatnak. Szigorú pontossággal vezeti az árvászéket, de azután tud ám kedélyes apa is lenni s nincsen a nagy vármegyének olyan kúriája, olyan kedélyes társasága, melyben ne nevettek volna aranyos kedélyéből kiszípkázó tréfáin, melyekből soha ki nem fogy a jó „Miklós bácsi”.

A vármegye főorvosa, dr. Magyar Károly, állítólag lapszerkesztő is, de főorvosi állása annyira lefoglalja, hogy az utóbbi ezimen a munkatársak előtt kevésbé ismert, ami örök kár, mert nagy tudását és könnyed irányát szépen értékesíthetné e terén is, ugyde a közegészségügyi szolgálait, jelen fejlettségében, annyi ügyiratot zudít reá, hogy a kutyanyelvekre már nem marad ideje! Magas műveltsége, nyájas, megnyerő modora minden vele érintkezőt lebilincsel s közmondásos jószágá kizárja, hogy valaki ellensége is lehetne.

Müller Mihály, mint főügyész, Damokles kardja gyanánt függ a vármegye azon biráinak, jegyzőinek feje felett, akiknek esetleg okuk van félni a Damokles kardjától. De ez a kard soha igazságtalanul, igazi ok nélkül le nem csap; mély igazságérzete, jó lelkülete biztosíték arra, hogy ahol ő lecsap, ott valóban ok is

De hát hiába! Ez már a magyar nemzet egyéni jellemének alapvonása. Czívódni, szétszakadni kell, mikor már némileg kezd jobban menni a dolgunk, mikor már megghasad a felhőzet és a jobb jövő biztató sugara fenylik reánk. Ugy látszik, ez a nemzet nem arra született, hogy a kivívott küzdelem sikereit bölcsen és gyakorlati érzékkel kihasználja, hogy kényelmes, csendes munkálkodásban telő jövőt biztosítson a maga számára. Neki harcra kell, neki pártszenvetély kell, neki meddő szószátyárkodás kell, talán azért, mert különben elpetyhüdne az idegei, elszibbadnának izmai, kiapadnának ezer éven át kitartott őseréjének forrásai.

Meg nem vagyunk eléggé kulturnép arra, hogy a béke áldásos — de csendes, leleknemesítő — de zajtalan munkájában megtalálhassuk létünk célját, kielégítve érezhessük lelkünk vágyait. Bennünk meg jó adag scythaság rejtezik, mely — ha már fegyverek vértontó harcában nem gyönyörködhetik — a politika időt fecserlő harcával pótolja egykori kedvtelését.

Legalább másképpen meg nem érhető, hogy miért agyarkodik épen most legádázabban és legkonokabban a szétszaggató ellenzék s hogy miért áll felre épen e fontos pillanatban a dissidensek sokája koronás csoportja? Épen most, midőn 67 óta a legmagyarabb — amint a bécsiek mondják: a leghauvinistább — miniszterelnökünk áll az ország kormányzása élén, de akinek meg van az a rendkívüli szerencséje is, hogy bírja a korona föltétlen bizalmát, s mint ez elengedhetetlen és nélkülözhetetlen magyar miniszterelnöki minőség birtokosa Ausztria zavaros helyzetét a legüdvösebben és a legkönnyebben értékesíthetné a jövőben, amint hogy értékesítette már eddig is nem egyszer a magyar nemzeti állam előnyére. Vagy mi egyéb volt az egyházpolitikai reformok szerencsés életbelépése, az államellenes elemekkel is szövetkezni kész néppárt erélyes leverése, a milleniumi ünnepek fényes sorozata, Vilmos nemet császár tüntetése az az egységes magyar nemzeti állam mellett?

De hát nekünk az ezekhez hasonló karácsoni ajándékok nem kellenek; nekünk inkább tetszik a Polonyi ordítóása, az Apponyi meddő kritikája, vagy az egyéni öntetszolgésben tultengő Szilágyi, mert mind ezeknek az eljárása szemet és ideget izgató hecczeket ígér, pompás látványos jeleneteket, mint a spanyoloknak a bikaviadal, ami mellett háttérbe szorulnak a böles, tapintatos hazafiak érvelései.

Hadd legyen inkább megkoppasztva a karácsonfa, szétörve alatta egyik-másik értékesebb ajándék, megzavarva az ünnepélyes hangulat: fődolog, hogy Polonyi ordítsa, Apponyi kritizálhasson és Szilágyi duzzoghasson.

Ez a magyar hazafiság!

Világosság és igazság.

A nemzetet, melynek oly nagy szüksége lenne a békességre, nem engedik nyugalomhoz jutni és a más időkben ilyenkor már láthatólag közelgő ünnepi hangulat ma könnyen átcsaphat épen az ellenkezőbe. A politikai mozgalom magas hullámokat vet az egész or-

szágban és köröskörül mennydörgő kiáltások hallatszanak s villámokat szór a harag. Még alig hangzott el az aradi szabadelvűpárt nyilatkozata és báró Bánffy miniszterelnöknek arra adott magvas politikai válasza, már is újfent vad csatakiáltás és hadi lárma tölti be az egész országot és ellenségek állnak egymással szemben ott, hol barátoknak és társaknak kellene egymásnak békejobbot nyújtaniok. És mindenütt ugyanaz a kiáltás hallható: „A mi részünkön van az igazság!” Az elnökválasztás alkalmából gróf Apponyi beszédet tart, melyben a maga módja szerint világítja meg a helyzetet: ugyanaznap megjelenik a függetlenségi párt szózata és a rá következő napon Tisza Kálmán beszél választói és az egész ország előtt, hogy ismeresse a helyzetet, ahogy a valóságban áll az. Gróf Apponyi mindazt ismételte legújabb beszédében, amit eddig a helyzet kritikájaképpen elmondott: az utolsó negy hónap parlamenti történetét s mind ama vadakat, melyeket az ellenzék Bánffy miniszterelnök ellen emelt. Most azonban megtámadja a lex Tiszát és kijelentette, hogy azt minden körülmények közt el kell ejteni és hogy ez az elejtés az alapfeltétele a rendezett parlamenti viszonyoknak. Mikor pedig gróf Tisza István a javaslatot védte, tiszta bört kivánt és bizonyos mértékben ellenszolgáltatásul az obstrukció beszüntetését követelte, Apponyi olyan módon vonta vissza ünnepélyes kijelentését, mely nem hagyott fenn kételyt az ellenzék céljai felől. Előbb ejtsék el a javaslatot, mondja Apponyi, azután meg lehet kezdeni az alkudozást. Tehát azután! Azután oly követelésekkel lép fel az ellenzék, melyeket már elég gyakran hallottunk, amelyek nem jelentenek egyebet, mint a szabadelvűpárt abdikációját, amit pedig e pártunk elfogadnia soha nem szabad.

Az ellenzék viselkedése, mely Apponyi legújabb beszédében és a függetlenségi párt szózatában csúcsosodik ki, a kisebbség terrorizmusa és forradalma, mert már is kezdik fellármázni az országot, hogy nem kell adót fizetni, nem kell újoncot állítani. De tegyük fel, hogy az mind igaz, amit az ellenzék az obstrukció igazolására és indoklására felhoz; tegyük fel, hogy választási visszaélések csakugyan fordultak elő, hogy a törvények nem tartattak meg; sőt tegyük fel, hogy a szabadelvűpárt okozta az ex lex állapotot, — aminek pedig ép az ellenkezője az igaz, — mindez még mindig nem ok az indemnitás megtagadására, mert a kormányzás eszközeit nem a kormányzat szavazzák meg, hanem az országnak és mert az obstrukciót, ha el is lehetne azt fogadni fegyvernek a kormány ellen, soha sem szabad az indemnitásnál alkalmazni. Elég más alkalmak van az ellenzéknek fegyverei használatára, mikor nem kell veszélybe döntenie az országot s ezért csak ürügy az, hogy most a lex Tiszának esik neki s ezt hozza fel okul eljárása mellett melyet már negy hónappal előbb követett a lex Tisza kelte előtt.

A sok igaztalan bantalomért, melylyel az ellenzék a szabadelvűpárt great old man-jét elhalmozza, szolgáljon némi enyhítésül az a fényes fogadtatás, melyben Nagyváradon részesült Tisza. A beszéd, melyben a helyzetet ritka világos módon ismertette, a kormányt és eljárást védte, visszhangra talált az egész országban s minden irányban felvilágosított. De az ellenzék dühös

rohama és a mód mellett, melylyel vizsályt és békétlenséget terjeszt az egész országban, nem győzzük elég gyakran ismételn, hogy a kormány csak kényszerből megy bele az ex lex állapotba, melybe az ellenzék kényszeríti és hogy a lex Tisza nem más, mint a szabadelvűpárt hatalmas és csattanós bizalmi szavazata, melyet a párt utavalóul adott erre a tövisek utra.

Elég gyakran volt előzőken báró Bánffy és engedett a béke kedvéért az ellenzék követeléseinek. Kijelentette, hogy az 1898. I. t.-cz. alapján akarja a gazdasági viszonyokat rendezni, ami azonban nem egyenlő az Ausztriától való gazdasági különválással; elég gyakran kijelentette, hogy az indemnitást nem tekinti bizalmi kérdésnek, hanem az ország részere kéri azt megszavaztatni: az ellenzék egy szikrányit sem törődött az államraison parancsaival és az ország érdekeivel, hanem személyes harcot folytat Bánffy miniszterelnök ellen, akit a korona és az országgyűlés többségének osztatlan, teljes bizalma állított helyére. A személyi mozzanat játszsza a főszerepet ebben az áldatlan küzdelemben és erről kell felvilágosítani az országot, hadd jöjjön napfényre az ellenzéki ürügyek semmis mivolta.

Báró Bánffy többet tett Magyarországnak, mint eddig akármelyik miniszterelnök; többet, mint amennyit az ellenzék elismerni akar; de mindenesetre sokkal többet, mint amennyit az obstrukció szétrombolni, megsemmisíteni képes. Ez a világosság és az igazság.

Pester Correspondenz.

Országgyűlés.

A képviselőházban pénteken volt a karácsonyi ünnep előtt az utolsó ülés. E napon rövid három napi pihenőre a képviselő urak előtt bezarultak az országgyűlés kapui. A hét második felének ülései vetekedtek érdekességben a hét elei ülésekkel. A kilepettek közül Csáky Albin gróf után felszólt Hieronymi Károly, a volt belügyminiszter, Arad város képviselője. Egész beszédén — mely különben Csáky beszédének bővebb, de kevesebb hatással bírt fejtegetése volt — meglátszott, miszerint az aradi szabadelvűpárt manifestációja és Bánffynak az aradi választókhoz intézett levelének behatása alatt írta és az elkeseredés szól belőle. Éppen ezért Hieronymi beszédére annál hatásosabban válaszolt Gajári Ödön, a jobb oldal folytonos tetszése között fejtegetvén a lex Tisza lényegét és indokait.

Csütörtökön a politikai világot Szilágyi, a képviselőház volt elnöke lepte meg pozsonyi választóihoz intézett levelével. E levél, mely már csütörtökön délután nyomtatásban Budapesten közkezen forgott, újabb bizonyítéka Szilágyi Dezso hatalmas logikájú érvelésének; fejtegetései kiválóak, de a jelen és az ellenzék által előidézett áldatlan, válságos helyzetből — ámbár akarja és keresi — mar ő sem tud helyes kibontakozást ajánlani; magatartása inkább ideális jelentőségű és egy kiváló theoretikus közjogi fejtegetés, azonban realis megvalósíthatás nélkül. Következményei azonban lehetnek, ha ugyan az ellenzék hallgatna rá.

A pénteki ülésen a vitát Ágoston József kezdte

volt erre. A vármegye nem egyszer bonyolult peres ügyeit lelkiismeretesen vezeti dűlőre, érdekeinek hű őre és az ő hibájából kár ugyan soha nem éri a vármegyét.

Dr. Varró László nemcsak a vármegye I. aljegyzője, tiszteletbeli főjegyzője, hanem annak első gavallérja is. Mint főjegyzőt alapos tudás, erős jogérzet, pártatlanság és igazságosság, szép előadás jellemzik, — mint gavallért, a mindig elegans megjelenésen kívül, correktség minden tetteiben, finom, előzékeny módor, kiváló társadalmi jártasság. Első rangú tekintély párbaj-ügyekben s üres óráiban kiváló vadász. Ez utóbbi kiváltsága azonban inkább szép fegyvergyűjteményében nyilvánul. A rossz világ azt beszéli, hogy a vadak kerülnek illatszereieért, de hát jó isten, a vadak különbfélek s hátha ő inkább azokra vadász, kik szeretik az illatszereket! Igaz, még egy nagy előnye van, nőtlen, de egyáltalán nem irtózik fejét rabigába hajtani!

Báró Bánffy Kazimir és Lengyel György aljegyzők hív társai a jegyzői teendők ellátásában s míg az első pártatlan szorgalmával és ambíciójával fontossá teszi szerény állását, addig a második aranyos kedélyével ragyogja be a komor és ódon hivatalosobákat; különben ő a központi tisztség Benjaminija, kényeztetett legfiatalabbja.

Mint hétfejű sárkány kincseiben, úgy ül Kontz Albert főpénztárnok a vármegye kasszáján! Ha egy tizforintos bankót akarsz nála felváltani, oly zordonon néz rád, mintha vagyont és életét kívánnád. De viszont a hétfejű sárkány sem őrzi meg jobban kincseit,

mint amely becsülettel őrzi ő a vármegye és árvák pénzét. Hivatalon kívül különben kitűnő kalaberista, kedélyes jó cimbor, ki pohár között nem egy rimes tőzstot követ el.

A vármegye kincseinek és egyuttal becsületének őrzésében buzgó társa Balogh Ferencz ellenőr. Tiszta, világos fő, nagy szorgalom, a pedansságig menő pontosság jellemzik, mind olyan tényezők, melyek állásában megbecsülhetetlenek. Olvasottsága, műveltsége, képzettsége más téren is szép jövőt biztosítana számára s annál jobb a vármegye közönségére, hogy itt értékesíti azokat.

Málnásy Károly és Kovács János számvevők a vármegyei háztartás rendbentartásán buzgólkodnak. Az előbbi öreg szolga, de nem öreg legény, kedélye friss, a vármegyei életnek harmincz évre visszamenőleg krónikása és most is mindig otthon van a napi eseményekben és megállja helyét a munka-asztalnál is. Kovács János úrnak jött a vármegyéhez, de persze alaposan csalódott s annál nagyobb dicséret reá nézve, hogy a napszámosságba is pompásan bele tudta találni magát, legalább végzett munkája erre vall. A társadalomnak is aktuális tagja, műkedvelői előadások alkalmával nem egy kitűnő alakítást láttunk tőle.

A vármegye poros aktái között, a levéltárban, Fajó József főlevéltárnok trónol. Az örök ifjú öreg ur most is oly buzgalommal, rendszeretettel végezi terhes munkáját, mint 25-30 évvel ezelőtt. Maga a megtesztült pontosság, óráját bárki biztosan járása, kelése után igazíthatja. Nagy magyar, réme a tolatkodó német vigéceknek. Segítő társa Hegedűs Lajos

alleveitárnok homo novus, de ez alapos munkáján egyáltalán nem látszik meg. Előzékeny, megnyerő modora kedvelté tettek már is. Ő már igazán kitűnő vadász, lehet azért is, mert illatszert soha nem használ.

Dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár nem tartozik ugyan a vármegye tisztikarához, de annyira össze van azzal nőve, hogy lehetetlen róla is meg nem emlekezni. Udvariassága, előzékenysége közmondásos, olvasottsága, képzettsége kiváló és sokoldalú és azt a közügy érdekében nagyon hatásosan is tudja értékesíteni. Üres óráiban a „Közérdek“-et szerkeszti, de ezzel nem igen szokott dicselkedni!

Még van egy pár kartonlap, adjuk hát a főbb kültisztviselők arcképét is, hadd ismerjék meg őket járásokon kívül is.

Szász József a főszolgabírák nesztora, ami nem azt teszi, hogy öreg legény, mert daliás, igazi főbírói alakja távol áll ettől. Nagy járását, melyben minden embert (és asszonyt!) névszerint ismer, ritka erélylyel és tapintattal vezeti. Nálánál népszerűbb ember nincsen a vármegyében, mit, eltekintve a kitűnő tisztviselőtől, kiváló és ismert egyéni tulajdonságainak is köszön.

Csuka Domokos, a magyarigeni járás főbírája, alaposan képzett, nagy szorgalmu ember, jóságos modora, igazságszeretete nagyon kedveltetik, igazi magyaros vendégszeretete közmondásos. A járás népe valósággal imádja, mert egyes-bajos dolgaikban türelmes atyáként jár el, de ahol szükséges, tud kellő szigorú is alkalmazni.

Pongrácz Géza alvinczi főszolgabíró igazi ur,

meg, kimutatva, felelően tüzték tá tárgyalására volt dűl az ellenzék a

Horánszky Nán nem két óra ho mészetesen élese rendszert, és kije a mai kormány e

Ünnepelni men elnöke megválasz tott és valami Vajjon a karácsony ünnepnek alatt ne tani azokat, ki és ha Polonyi zik-e azt, hogy ő ez évi karácsony megelegetésben bántja azon tud meg egynehányan nyugodtan a jövő

Gazdas.

Az alsófehérvári népies téli gazd Tövjisen d. e.

termében, nagy A hallgatóság sz

Jól esett látan közönsége, miker

lódést tanusit a galommal és kiváló adásokat, átlátva

kor gazdájának, bármiképpen elle

A gazdasági detöket. Szász választmányi tag

szavakkal nyitott azoknak rendkívü

kisgazdák szemé kat — kik között

gazdatársainkat, felkérte az előad

Gálffy János újtelepitése fás

adásában feltárta gazdák helyzetét

korlati — új szö fő ojtási módot. I

kezelését iskoláb

Második előadó egyesületi titkár

A gyakorlati löbb takarmány-n

sítése" című elő mellett lekötötte

takarmány-növény

már fellépésével Kiválóan kedvel

rossz lova, mert látogatja községe

Kiesi a bors, d főszolgabíróra is,

a balászfalvit v nagy szó Irodája

szükség is van.

Imreh Károly hogy a legnehe

népszerűségnek ő Jó barátokat, ideg

ötször kalauzol illetékes körök ké

részére személyes

„Min Túl El m Pató

Mondja Petőfi. Ig felreosó Konczán

rülete azért nem gazdája, kiben az

Bőjtje Kálta bírāja, olyan, min

nak ígérkezik, s n fűzött reményeket

Még volna a vá de ennek részere f

den a vármegye f

viszilyt és békét-
nem gyozzuk elég
csak kénszerből
lybe az ellenzek
mas, mint a sza-
bálatni szavazata,
a tövises utra.

Bánffy és en-
követeseinek. Ki-
al alapján akarja a
am azonban nem
gi különválással;
indemnitást nem
a ország részere
zek egy szikrányit
ával es az ország
folytat Bánffy
es az országgyűlés
állított helyere,
erepet ebben az
felvilágosítani az
ellenzeki ürügyek

arországnak, mint
bet, mint amennyit
denesetre sokkal
zító szertrombolni,
sug es az igazság,
er Correspondenz.

karácsonyi ünne-
rövid három napi
rultak az ország-
üléseket vetekedtek
A kilepettek közül
dt Hieronymi
d város képviselő-
en Csaky beszédét
fejtegetése volt
abadelvápart ma-
választókhoz in-
z elkekeredés szől-
tere annál hatáso-
obb okkal folyto-
Tiszta lenyegét

gyi a képviselő-
választóihoz inté-
rótókön delután
fogott, újabb bi-
kájú érvelesének;
az ellenzek által
— ambar akarja
bontakozást aján-
leltetésü és egy
onban realis meg-
zouban lehetnek,

József kezdte

és munkáján egy-
megnyerő modora
kítő vadász,
n használ.

titkár nem tar-
de anyira össze
s meg nem em-
őzmondásos, ol-
koldalu és azt a
s tudja értékesi-
erkeszti, de ezzel

hát a főbb kül-
meg őket já-

sztora, ami nem
as, igazi főbírói
melyben minden
mer, ritka erély-
pszerű ember
a kítő tiszti-
jdonságainak is

ni járás főbírája,
er, jóságos mo-
tik, igazi magya-
rás népe való-
ikban türelmes
kellő szigort is

abíró igazi ur,

meg, kimutatva, hogy az ellenzek kívánságának meg-
felelően tüzték tárgyalásra az indemnitást, amelynek le-
tárgyalására volt elég idő. Az ex lex állapotért egye-
dül az ellenzek a felelős.

Horánszky Nándor volt a következő szónok, ki majd-
nem két óra hosszat beszélt éles, epés hangon. Ter-
meszetesen élesen támadta Bánffyt, Tiszát s a mai
rendszer, és kijelentette, hogy amíg bírja, küzdeni fog
a mai kormány ellen.

Ünnepeini ment a t. Haz ez ülés után, anélkül, hogy
elnöke megválasztásával alkotmányosan megalakulha-
tott és valami érdemleges dolgot végezhetett volna.
Vajjon a karácsonyi ünnepek csendjében a magasztos
ünnepek alatt nem fogja-e lelkiismeret-furdalás bán-
tani azokat, kik e helyzetbe sodorták az országot,
és ha Polonyi nem is, de társai legalább nem er-
zik-e azt, hogy ok okai annak, hogy a magyar nemzet
ez évi karácsonyát nem ünnepelheti meg csendben,
megelegedésben, és hogy az ünneplés örömeit fájón
bántja azon tudat, hogy saját fiai közül eslekedtek
meg egynehányan azt, hogy Magyarország nem nézhet
nyugodtan a jövő új év elé?

Gazdasági előadás Tövissen.

Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület h a t o d i k
népies téli gazdasági előadását f. hó 18-án tartotta
Tövissen d. e. 10—1 óráig a Löwe-fele szálloda nagy-
termében, nagy hallgató gazdaközönség jelenlétében.
A hallgatóság száma circa 150 volt.

Jól esett látnunk azt, hogy Töviss vidékének gazda-
közönsége, miként tavaly, úgy az idén is nagy érde-
kölést tanúsít a gazdasági előadások iránt, nagy szor-
galommal és kiváló érdeklődéssel hallgatja végig az elő-
adásokat, átlátva azt, hogy tanulni, haladni kell a mai
kor gazdájának, ha a világharson gazdasági hatását
barmiképpen ellensúlyozni is akarja.

A gazdasági előadások d. e. 10 órakor vettek kez-
detüket. Szász József főszolgabíró, gazd. egyleti
választmányi tag, az egyesület képviselőjében, lelkes
szavakkal nyitotta meg az előadást; szépen kifejtve
azoknak rendkívüli hasznát és fontosságát különösen a
kiszárad szemponyjából, üdvözölte a jelen volt gazdá-
kat — kik között jól esett látnunk számos románjaku
gazdatársainkat, papjaikkal és tanítóikkal együtt — és
felkérte az előadókat előadásaik megtartására.

Gálffy János borászati felügyelő „Szőlőink
ujjatelepítése fás és zöld oltványokkal“ című elő-
adásában feltárta a filloxera-vész által sújtott szőlős
gazdák helyzetét és szemléltetőleg bemutatta a gya-
korlati — új szőlőkultúrában — életben szokásos két
fő ojtási módot. Így a fás és zöld ojtást s az ojtványok
kezelését iskolában és allandó helyükön stb.

Második előadó Székelyhídy Viktor gazdasági
egyesületi titkár volt.

A gyakorlati életből merített tárgya „Kivá-
lőbb takarmány-növényeink termelése és azok értéke-
sítése“ című előadásával mindvégig nagy érdeklődés
mellett lekötötte hallgatóinak figyelmét. Ismertette a
takarmány-növények közül a vörös lóher, luczerna,

már fellépésével imponálni tud és tekintélye nagy is.
Kiválóan kedveli a lovakat és csak azért van néha
rossz lóva, mert nem kíméli őket, hanem szorgalmasan
látogatja községeit, mi azokon meg is látszik.

Kicsi a bors, de erős. Ez áll Simonffy Alajos
főszolgabíróra is, ki a vármegye legkényesebb járását,
a balázsfalvi vezeti és pedig közmegelegedésre, ami
nagy szó. Irodája mintaszéru, tapintata sok s erre ott
szükség is van.

Imreh Károly verespataki főszolgabíró, amellet,
hogy a legnehezebb terrenumon fekvő járást nagy
népszerűségnek örvendő vezeti, a vármegye ciceroneja.
Jó barátokat, idegen vendégeket évente átlag huszon-
öt-ször kalauzol az örökszép Detonáthoz, úgy hogy
illetékes körök komolyan gondolkoznak, hogy e czímen
részére személyes pótlék volna adandó.

„Mint elátkozott királyi
Túl az óperenzián,
Él magában falujában
Pató Pál ur mogorován.“

Mondja Petőfi. Így él a kisenyedi járás székhelyén, a
felreosó Konczán Szabó Lajos főszolgabíró, de te-
rületé azért nem gyomos, gondosan műveli azt alapos
gazdájá, kibén az erély mellett sok tudás is lakozik.

Bójthe Kálmán, a marosújvári járás új főszolga-
bírája, olyan, mint az új bor, most van forrásban, jó-
nak ígérkezik, s mire kiforrik, hisszük, beváltja a hozzá
fűzött reményeket!

Még volna a vármegyének egy szerény napszámosa,
de ennek részére már nem maradt kartonlap, külön-
ben a vármegye főszámvevője, névszerint:

Horváth Miklós.

baltaczim, takarmány-mohar stb. növények racionális
termelésének módjait, továbbá mint takarmánymag-
növényeknek, a magtermelés szempontjából való
fontosságukat. Nagy köszönettel tartozik a gazda-
közönség az előadónak, hogy ezekkel kapcsolato-
san megismertette ama módokat is, hogy úgy
a magános gazda, valamint szövetség, társulás
útján hogy és miként értékesíthetik takarmány-mag-
jaikat a gazdák így az Erd. gazd. egyeslet által létesített
„Heremagtisztító-raktár“ vagy a Magyar mezőgazdák
szövetkezte útján.

Mindkét előadót előadásaik végeztével zajos eljenzé-
ben részesítette a hallgató gazdaközönség.

Román ajku gazdáinknak idősebb és ifjabb Kriszán
tanító urak tolmácsoltak igen szépen és majdnem tel-
jességükben az előadásokat.

Eme hasznos és tanulságos gazdasági előadások d. u.
1 órakor értek véget, midőn is Szász József fő-
szolgabíró meleg köszönetét nyilvánította az előadók-
nak és a hallgató gazdaközönségnek.

Az előadások végeztével az egyesületi titkár 200 drb
hasznos gazdasági füzetet ingyenesen osztott szét, mint
az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület ajándékát.

A jövő évbni folytatolagos gazdasági előadásokhoz
is hasonló fényes sikert kívánunk.

Marosmenti gazda.

Vegyes hírek.

— **Lapunk tisztelt olvasóinak boldog ünne-
peket kívánunk!**

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli elő-
fizetési felhívásunkat. Midőn e helyen is felhívjuk arra
t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szíves párt-
fogásukat, kötelességünknek ismerjük ezuttal is kijelen-
teni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk
leend az elvállalt feladatnak híven megfelelni. Munka-
társaink a régiék és ezek száma a folyó évben is
még szaporodott, mert mindig egyik kiváló gondosko-
dásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata
szakképzett írók által láttassék el. Rendes dolgozó-
társaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth
Miklós, dr. Farnos Árpád, dr. Farnos Dezső, Szé-
kelyhídy Viktor, Pakots József, Szabó Gyula,
Sallak Róza, Balogh Ferencz és Székelyhídy Ödön.
Időközönként Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly,
Gáspár János, dr. Nagy Károly, Szilágyi Farkas, dr.
Varró László, dr. Winkler Albert, dr. Werner Gyula
kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítónk
— mint eddig is — mindig a leglelkiismeretesebben
és leghívebben főgnak értesíteni mindazokról, mik a
vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik.
A kiváló hírlapíró Liechtenstein József szerkesz-
tésében Budapesten megjelenő „Pester Corres-
pondenz“ című könyvatos lappal fennálló visz-
nyunk pedig lehetségessé teszi nekünk, hogy az összes
vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozma-
ntokat azonnal közölhessük. Egyik szerkesztőnk or-
szággyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb buda-
pesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal.
Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t.
olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásaink
csak úgy koronazandja siker, ha ebben olvasó
közönségünk kellő mérvben pártolását megszerezhet-
jük, miért is újlag is tisztelettel kérjük az előfize-
tések megújítását.

— **Uj miniszter.** Ó Felsőge a király december
hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával szem-
élye körüli m. kir. miniszterre gróf Széchenyi
Mauó eddigi államtitkár nevezte ki. Gróf Szé-
chenyi csak nem réiben ezen miniszterium állam-
titkárává nevezetett ki és most miniszterre léptette-
tet elő. Az új miniszter eddig diplomatiái pályán mű-
ködött és több külföldi udvarnál mint nagykövetségi
tanácsos játszott szerepet. Akik őt ismerik, kiváló teh-
etségű diplomatának mondják, ki új ressortjában is
bizonyára sok jó szolgálatot teend hazájának.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter a só-
bányászati üzemi tisztviselők létszámában Gergelyffy
Gyula marosújvári sőtárnokot mérnökke nevezte ki.

— **Helyreigazítás.** A nagyenyedi szegény tanuló-
kat segélyező kör f. évi rendes közgyűléséről a mult
számban közzétett jelentésből kimaradt tévedésből azok
közül, kiknek a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet sza-
vazott, Albert Iváné, aki az egyeslet évenként a ren-
des tagsági díjon kívül úgy ruhaneművel, mint pénz-
beli adományokkal is támogatni szokta.

— **A leányiskola karácsonyi kiállítása.** Szemet
gyönyörködtető kedves látványt nyújtott azon kis kiál-
lítás, melyet az elmúlt vasárnap és hétfőn rendeztek
a növendékek a leányiskola egyik termében rajzokból
és festett tárgyakból. A selyem-, eszerép- és fa-festészet
szébbnél szébb produktumaival találkozunk; virágos
kaucsók, mintha csak majolikából lettek volna, lehellet-

szertü selyemfestések, kis faasztalokra egész tájképek
varázsolva, mindez ügyesen és izletesen csoportosítva.
A kiállítás legtöbb tárgya oly szemrevaló volt, hogy
ha hirtelen árusítani kezdik, egy darab sem marad
belőle, de hát legnagyobb részük papáknak, mamák-
nak, néniknek, bácsiknak szánt anyagiá volt. Nagy
elismerés illeti a derek tanítónót, Kassalik Emi-
liát s dicséret a tanítványokat, hogy a mesternő fára-
dozása után ily szép eredményt tudtak felmutatni.

— **Karácsonyi szünetek.** Városi iskoláinkban
e hó 22-én adták meg a karácsonyi iskolai vakációt;
együttal mindenik növendék megkapta eddigi tanul-
mányainak eredményéről a bizonyítványt, bizonyára
igen sok tanítványuk kellemes karácsonyi ajándékot
hozva, némelyikének ellenben szomorú figyelemzetőt,
hogy jövőre tanulásban jobban igyekezzenek. A tanítás
az összes intézetekben január hó 4-én kezdődik.

— **Az óvoda karácsonyi ünnepe.** A nagyenyedi
óvodában szerdán e hó 21-én tartották meg a kará-
csenyi ünnepélyt. A nagy játszótér közepén egy
hatalmas karácsonyfa díszelgett, teleaggatva mindenféle
szép csecsebecsével, egy külön asztalon a karácsonyfa
alatt pedig a kiosztandó ruhadarabok és játékszerek
voltak igen szépen elrendezve. Az ünnepélyen, mely
délelőtti 11 órakor kezdődött, igen szép hölgy-közönség
vett részt. Grohmann Károly óvó bácsi pont 11
órákor vezette be a terembe a kisdedekeket, kik előbb
szépen imádkoztak, majd óvó bácsi hegedűkísérete mel-
lett énekeltek, egy páran igen szép versikeket szaval-
tak, majd mindenki megkapta karácsonyi ajándékát, a
szegényebbek ruhaneműket és játékokat, a tehetőseb-
bek játék- és czukorneműket.

— **Szerkesztő-változás.** A Balázsfalván megjelenő
egyházpolitikai hetilapnak, az „Unirea“-nak, szerkesz-
tőségétől az eddigi szerkesztő, dr. Szemigelszki
Viktor kanonok visszalépén, a lap szerkesztését dr.
Suciú Vazul theologiai tanár vette át.

— **A Nagy Képes Világtörténet** negyedik füze-
tében az ősi Egyiptom történetének folytatását kapjuk a
thebaei korszakból; ezt követi a kulturális állapot váz-
lata és ugyancsak ebben a füzetben kezdődik meg az
emberiség bölcsőjéről fennmaradt hagyományok elbeszé-
lése. Az események színtere is változik. Afrikából át-
megyünk Ázsiába, Ázsiának ama vidékére, ahova a bibliai
hagyomány a paradicsomot es fájunk előállítását helye-
lyezte. Azok a hagyományok, amelyeket Khaledérol a
Képes Világtörténet szóban forgó negyedik füzeté el-
beszél, régiebbek a bibliai hagyományainál. Ez ősrégi
hagyományok minket magyarokat kivált abból a szem-
pontból érdekelhetnek, hogy a szkythákról tanítanak,
akik „a legrégebbek az emberek között.“ A mi őstör-
tényünk összefoly a szkythák történetével; a magyar
ősmondák bölcsőnkét a mesés Szkythiába helyezik. Ter-
meszetes, hogy a roppant távolság és a hiteles emlé-
kek hézagos volta miatt a szkythák mesés földjéről, me-
sés fájáról pozitív dolgot igen keveset tudhatunk. Az
ősmondák is csupán annyit tartottak fenn, hogy a leg-
első hódító nemzetek föllépése, tehát a legrégebb, ősi-
kori államok megalakulása előtt, másfél ezer éven át
egész Ázsia a szkythák kezében volt. Ezt az érdekes
szöveget az apróbb képeken kívül három igen sikerült
reprodukció is illusztrálja.

— **Kazánrobbanások az Egyesült-Államok-
ban.** A Locomotive című lap nyomán az alábbiakban,
közöljük az Egyesült-Államokban az utolsó három év
folyaman felrobbant kazánok számát, felemlítve a bal-
esetek alkalmával meghalt vagy megsérült egyének
számát is. A robbanások száma az 1897. évben 369
volt; 1896-ban 346; 1895-ben 355 és 1894-ben 361.
Némely balesetnél több kazán is robbant fel egyszerre.
A halottak száma 1897-ben 398 volt, 1896-ban 382;
1895-ben 374 és 1894-ben 331. A sebesültek száma
1897-ben 528; 1896-ban 529; 1895-ben 519 és 1894-
ben 472. A fentiek alapján minden nap egy kazán
robbant fel, melyre körülbelül egy halott és 1.43 se-
besült, összesen 251 szerencsétlenül járt ember esik.

— **Két új magyar dal-album** jelent meg ép
most Klökner Ede zeneműkiadóhivatalában Budapes-
ten — kiegészítésül minden dalgyűjteményeknek —
mivel az ezekben közölt dalok, melyek az idény leg-
újabb, legkeresettebb divatos nótái, eddig semmi más
gyűjteményben nem jelentek meg s énekekre és zongor-
rára a legszebb cigányos modorban úgy vannak le-
telve, hogy zongorán magában is játszhatók, mert a
dallam a zongoraszóben is teljesen benne van. Czi-
mük: 50 hallgató nóta, a legnevezetesebb dalszerzők
dalai legjavából összegyűjté Csengery Gy., mely a több-
bek közt tartalmazza: A Tiszának jaj de mély. — El-
ragadta galambomat. — Ha meghalok. — Harangoz-
nak a faluban. — Huzd cigány. — Kiszáradt a rezgő
nyárfa. — Még azt mondja a bíróné. — Nem vagyok
én boldogságra nevelve. — Patyolat a kurucz. — Régi
nóta, híres nóta. — Viz-viz-viz. — Zug a szelvézs stb.
stb. Ára a 60 oldalos kötetnek netto 1 frt. — 50 bú-
felejtő nóta, a legjobb dalszerzők dalai s divatos új
nóták legjavából összegyűjté Csengery Gy., többek közt
tartalmazza: Asszony-asszony, az akarok lenni. — Édes

anyám a kendőm. — Estét harangoznak a toronyban. — Ha felmegyek a budai hegyekre. — Háznak előtt mennek el a huszárok. — Három bokor saláta, kis angyalom. — Magas a kaszárnya. — Már én többet a fútezzán. — Nyitva van a babám rácsos kapuja. — Októbernek eseljen. — Süt a mama. — Szélről van a házam. — Tíz krajczáros pirosító. — Vékony deszkakerítés. — Vigan vannak, vigan vannak lenn a faluban. — Ára a 60 oldalos kötetnek netto 1 frt. Postaküldéssel egy-egy kötet 1 frt 10 kr. — A két kötet 2 frt 15 kr bérmentve, ha az összeg előre beküldetik. Ugyanitt jelenik meg a „Zenélő Magyarország”, az egyetlen zenemű-folyóirat, mely legszebb letétben hozza a legújabb népdalokat, dal és műdalokat, a világirodalom összes legjobb táncz, szalonzene s couplé-ujdonságait. — Előfizetési ára negyedévre, 6 füzetre, 60 oldal zenemű-tartalomra 1 frt. Jegyzéket és mutatóvány-számokat ingyen és bérmentve küld a fenti zenemű-kiadóhivatal.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora- és hegedű-zenemű-folyóirat ép most megjelent december 15-diki XXIV. füzeté gazdag és értékes tartalommal jelent meg. Hozza e füzet: I. Lengyel Miska „Nem vagyok én boldogságra nevelve.” „Vigan vannak, vigan vannak lenn a faluban.” 2 magyar dal. III. Estrella „Toreador” spanyol dalkeringőt, „Ós-Budavára” kedvelt műsor-darabját. IV. „A csók” műdalt Greizinger Ivántól. V. Hartl Henrik bájos szalon-mazurkáját. E füzettel a „Zenélő Magyarország” 1898. évi V. évfolyamát zárta be. Érdekes tudni, hogy az érdemes zenemű-folyóirat 4 frt csekély évi előfizetési áráért 242 zene-oldal tartalomra mily sok és értékes zenemű-ujdonságot közölt az 1898. év folyamán. 37 magyar nótát, 8 műdalt, 7 kuplét, 2 opera-és operette-részletet, 4 indulót, 4 keringőt, 8 polkát, 2 csárdást, 1 francia négyest, 8 hegedű-darabot, 21 szalon-darabot, 2 négy kézre írt darabot adott, mind a legnevesebb bel- és külföldi zeneszerzőktől. A teljes 1898-dik évfolyam — ugyszinté az 1894., 1895., 1896., 1897. évfolyamok is — pompás diszkótesben kötenként 5 frt 40 kr-ért kaphatók, s legszebb karácsonyi ajándéktárgyat képeznek. Az 1899. évi VI. évfolyamra pedig már előfizethető: egész évre 24 füzetre 4 frt, s felévre 12 füzetre 2 frttal a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapesten, VI., Csengery-utca 62/a, honnan mutatóvány-számot ingyen és bérmentve bárhová küldenek.

— **Érdekes látogatója** volt mult hó 30-án a gróf Eszterházy Géza-fele cognac-gyárnak, mely most már keletre is sikeresen exportál, Abdullah Ben Sayd Tarik tífiszi kereskedő személyében, ki európai üzleti útjában Budapestre is betért, hogy többek között nevezett gyár foképítelését is megszerezze magának. Sárkány Arnold vezérigazgató ama kérdésére, hogy miképen fogja összeegyeztetni a nagy mennyiségben vásárolt cognac eladását a Korán tilalmával, mosolyogva válaszolt a barna kereskedő: „Italnak tilos, de hát segítünk magunkon s recipiént iratunk cognacot a doktorral, orvoságot szedni pedig a Korán nem tiltja!”

— **A párisi világiállításra**, mint értesülünk, hazánkban két francia nyelvű diszjú készül, melyek egyike a Magyar Nemzet Történetét, a másik a magyar Irodalom Történetét fogja a francia közönségnek fényes díszben bemutatni. Aki tudja, hogy a külföldön még mindig milyen ferde világlátásban látják a mi műtunkat és jelenünket, az méltányolni fogja e vállalkozásnak súlyát és jelentőségét, melynek célja, hogy eloszlatni segítse azt a balhittet, mely szerint a magyar kultúra fejletlen valami, minthogy gyökerei nem terjednek a messzi múltakba. Ideje, hogy a külföld tisztán lássa végre, hogy minő munkát végzett hazánk a modern kultúra kiképzése körül és mint vette át és olvasztotta be a nyugati művelődés minden fontosabb mozzanatát és irányát. Im ez a hivatása az Athenaeum ezen legújabb nagyszabású vállalatának és **Wlassics Gyula** kultuszminiszter, ki anyagi és erkölcsi támogatásával tette lehetővé ennek megvalósulását, csak azt bizonyítja ismét, hogy finom érzékű kulturpolitikus, aki örömmel karol fel minden olyan törekvést, mely a magyar művelődés szolgálatába szegődik. Mert e két munka valóban missziót fog teljesíteni, amennyiben nemcsak belső értékükkel szereznek majd a magyar ügynek barátokat, hanem külső kiállításukkal is, melyre az új palotájába költözködött, fényesen berendezett műintézet kiváló gondot fog fordítani, úgy, hogy nyomás, disztis, illusztráció, egy szóval minden, ami a könyvnek külső szépséget teszi, a magyar izlésnek, a magyar technikának szerez majd dicsőséget. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a magyar irodalom történetének megírására a szaktudósok három legkiválóbbját sikerült az „Athenaeum”-nak megnyernie, míg a történeti illetőleg szerencsés gondolatnak tartjuk, hogy a fényesen megírt Sayous fele történetet egészíteti ki az újabb kutatások adataival.

Csarnok.

Télen.

Zuzmarás a lombtalan fa.
Hó ropog a talp alatt,
Jegvirágos minden ablak,
Künn esot minden talpalat.
Rózsás orral kerdik egymást,
Kiket sorsuk összehoz:
Ugyan az a sok meleg hát
Mely vidéken táboroz?

Haj, barátom, én nagyon rég
Tűnődöm már e felett,
Készen is van végbetűg
Nálam már a felelet.
Az a sok meleg, mi fűti
Lenn a felvad Afrikát,
Itt eloszlik sok parányra
S lanyha kis meleget ad.

Lenn a felvad Afrikában
A barátság nem divat,
Mért is lenne jó barátja
Bárkinék is, aki vad?
Mig itt forró barátságról
Szólnak, főként a regék,
Igy pazarlják, lám, minálunk
Klimánk forró melegét.

Odalenn az embereknek
Kőből, jégből van szívök,
Mig miénk mindegyre lángol
S gyári módra füstölög.
Ah, e lángoló szívekkel
Mint megy kárba a meleg!
Fa, köszén és kokszi hiába,
A szív ura didereg!

Lelkesülés, részvét s sok más,
Mihez kell meleg kebel,
Mind a prózai valótól
Vouják a meleget el.
És nővelnek rossz cseréül
Czifra jegvirágokat,
S pár rózsát, mit az üvegház
Kényszeredve keresot a!

Szávay Gyula.

Karácsonyji történet.

A süvítő téli szél végig vonul a nagy Duna jégkéreggel bevont partjain; elementáris erővel hatol tova a messzeségbe. Utjában meg-megrázza a parti gázoszlopok vékony ablaküvegeit, a halvány légszuszlangok csak gyengén szűrődnek keresztül a sűrű kődön. A komor hangulat, amely az egész tájékon uralkodik, valóban felejteti, hogy egy világvárosnak induló hatalmas metropolis éjjeli utcaképe ez, itt a Duna balparti mentén a pesti oldalon. Semmi jel, amely arra vallana, hogy ez az elhagyott vidék a nyári hónapokban egy nyugtós embersokaság középpontja, a sétatörz, amelyet annak idején ép oly előszeretettel keresnek fel az üde levegőre vágyó halandók, mint aminő borzalommal kerülnek most ezt a kedvelt sétatort.

A siri csendben tisztán hallható a várbeli Mátyás-templom erős óraütése, amint az éjjeli egy órát jelzi. A hang létezéséről azonkívül még az a czirkáló őrszem tesz tanúságot, aki a Margit-hídfő előtt teszi meg kötelességszerű sétatort ebben a dermesztő hidegben. Nehézkes lépteit távolról sejtetik benne a rendőrt, mert ily egyhangú, kimért lépései valóban csak annak lehetnek, akinek ezt a reglement írja elő. És a rendőrt reglement-ja kérelhetetlenül intézkedik s nem ismer munkaszünetet még ezen a szent éjszakán sem. Pedig oly általános ez a munkaszünet mindenfelé, amerre csak felvilágosodott keresztény lelkek élnek!

Milyen természetes is az, hogy a munkás leteszi a pörölyt meg a többi hithű ember a maga kenyérkereső szárazmájait, mikor ez a szent nap előestéje: a karácsony-est elérkezik. És még is, Bognár Mihály, a buzgó katolikus, azt találja természetesnek, amit ő most mivel: a szolgálatot. Pedig nem is oly különös ember ez a Bognár Mihály, a 7648. számú székesfővárosi rendőrt, mindössze csak levert és szomorú. Meleg téli sapkáját kisse a fülére huzza, aztán eltűnődik a mul-ton. Azon a boldog éjszakán, amelyen ép úgy fűtyölt ez a czudar decemberi szél, mint most, de barátságos otthona kandallótűzénél százzorta jobban melegített a családi szeretet lángja, meg a feldiszített karácsonyfa apró, kis gyertyafénye, ha csak akkora volt is, mint a Bognár Mihály kisujja. A szülők boldog érzése szította

a csekély gyertyalángokat olyan forró tűzzé, amelyen forró szeretettel szülők csak környezni képesek egyetlen gyermeküket. Azóta egy teljes év mulott el, háromszázhatvanöt nap Bognár Mihály felejtethetetlenül boldog családi történetében. A gyermeki szeretet forró lángját a szülők kebelében egy fájdalmas érzés váltja fel az idén. Csillag karácsonyfa helyett ma csak egy parányi sírhant jut nekik odakünn a sívár temetőben. E szomorú hely egyik félreeső zugában alussza örök álmát az az ártatlan teremtes, kit még egy rövid év előtt bálványozásig rajongó szeretettel halmoztak el a bánatos szülők. A kötelességtudó rendőre ez a keserű visszaemlékezés oly fájdalmasan hat, hogy alig tud magán uralkodni, s meggyorsítja lépteit, mintegy felmelegíteni akarván fázó tagjait, melyek a nagy hidegtől a megdermedéshez közel állanak.

A kód ezalatt egyre sürűbb párákban szövi be magát az éjszakai sötétségbe, mindent láthatatlanná téve a szemlélő előtt. Még a hang is olyan sajátságos tompának tűnik fel, ha ugyan hangnak mondható az a gyanus nesz, mi a hídő vaskorlátja mellől ide hallatszik. Bognár Mihály figyelmezzé lesz a szokatlan zajra, s mintha valami belső sugallat intené, a kötelesség tudatára ébred. Mintha látná, hogy a híd alacsony vaskorlátjánál egy sötét alak ideges mozdulatokat tesz. Arra tart, s midőn egészen odaér, egy igénytelen külsejű sovány nőt lát maga előtt, aki gyanus viselkedésével mindjárt elárulja, hogy nem leli a helyét. A nehéz téli kendő alól kifejezésteljes ez a tekintet, mintha sokat, nagyon sokat akarna mondani a hatóság embe-rének. A sors vezétes viszontagságai által üldözött életnek egy szomorú képével találja magát szemben Bognár Máté, amint a nő karjai között tarka gyermek-polyát pillant meg. Az elszánt nőszemély görcsösen szorítja keblére a kisdedit, miközben tévelygő tekintetével a nagy folyón uszkáló hatalmas jégtáblákra bámul. Aztán mintha sötét tervétől hirtelen megiszonyodnék, gyermekére tereli tekintetét, mintegy tanácsot, vigasztalást várva attól. . . Az ártatlan apróság erre fájdalmasan síró hangokat hallat anyja kebléről, amit a szerencsétlen nő válasznak vesz. Rossz jelnek, biztató jelnek tekinti ezt szörnű száundéka végrehajtására. A rendőrnek alapos aggodalmi támadnak, hogy ez az asszony vezétes száundéka elkövetésével aligha késik sokáig, s ép azon van, hogy a nőt kellő ügyességgel elvonja a híd veszedelmes korlátjától. Abban a pillanatban az életunt nő esdeklő hangja szólal meg: — Az égre kérem . . .

Valószínűleg az izgatottságtól csuklik meg remegő hangja, miközben hirtelen elhatározással bontja ki kendője alól a gyermeket és a rendőrt felé nyújtja. Bognár Mihály önkéntelenül tárja ki karjait a kis ártatlanság felé, de ezzel egyuttal bilincset rak azokra. Nemes cselekedet végrehajtásában gátolja meg ez a bilincs a kötelességtudó rendőrt! A sorsüldözött nő el az alkalommal. Semmi sikoly, semmi jajkiáltás, még csak egy puszta bucsuszó sem lebben el az öngyilkos ajkáról. Csak egy tompa zuhanást követő zaj hallatszik fel a hidra, amit jégtáblák surlódása idéz elő . . .

Bognár Mihály a hídő hosszasan nézi, keresi tekintetével az áldozatot a Duna felszínén, de nem akad rá. Aztán a kis hátrahagyottat veszi szemügyre. Oda viszi a gázlámpa alá, hogy a légszuszfény lángjánál jobban láthassa. A gyermek arcát nem veheti ki tisztán, mert az gondosan be van burkolva, hogy a csipős hideg meg ne érje oly könnyen. A szegényes pólya nyílásában azonban egy apró papírszeletre akad; ez a pár szó van rajta:

„A jó emberek oltalmába. Egy szerencsétlen anya.”
Bognár Mihály pedig jó ember.

* * *

Hajnalodik. Az idő négy órára jár és Bognár Mihályt más váltja fel a szolgálatban. Mikor azt átveszi tőle egyik társa, előbb bemegy a hivatalba jelentést tenni, mert „esete” volt az éjjel. A „corpus delicti”-t azonban a viláért sem hagyja az őrszobában. Annak már csak jobb helye lesz ő nála otthon. Odahaza meggyújtja mind a két lámpáját karácsonyfa helyett, mert hisz nem készültek.

— No de majd a jövőre, ha az Isten éltet — mondja rá a felesége . . .

Bérvész Lajos.

Közgazdaság.

A szántóföld trágyaszükségletének felismerése.

Vannak bizonyos jelek, melyekből elemzések és trágyázási kísérletek nélkül is következtethetünk a talaj trágya-igényeire. Így támpontokat nyújt e tekintetben a magnak a szalmaterméshez való aránya; ha jó szalmatermés daczára a szemtermés nem kielégítő, akkor

Teljes
diszes

Jutány

arany-

Steeringvertya egy csomag 35 krajczár.

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

NY

Eladó:

Teljes temetkezési intézet, ehhez tartozó összes berendezési tárgyak, mint több diszes és egyszerű nyitott és üveges **gyászkoscsok**, különféle **diszgyenyruhák, lőtollak, lótakarók, gyertyatartók**, valamint mindennemű **posztófelszerelések**.

Jutányos ár, kedvező fizetési feltételek. — Bővebb felvilágosítással szolgál

Hohenberg Ferencz

arany- és ezüst-zsinór, paszomány és gombkötőgyáros. Temetkezési intézetek teljes berendezője.

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 46. (Saját ház.)

Árjegyzékek, rajzok, költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve!

1660 1-2

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Mint több legelőnyösebben ismert magyar öntöttvas-kályha-gyárnak bizománya, ajánlok öntöttvas-fűtőket eredeti **gyári** áron 3-140 o. é. frtig, főző tűzhelyeket 5-40 o. é. frtig, bádóg takarektűzhelyeket 5-40 o. é. frtig, füstesöveket, platteneket legolcsóbban.

Nagy választékban **asztali, szalon- és éjjeli lámpákat**, minden képzelhető **olcsó** áron, valódi **császár-olajat** és tisztított **amerikai petroléumot**, melyek **égő gyufától** sem robbannak fel.

Friss töltésű savanyuvizek mindig raktáron vannak.

Borszéki, Salvator, Előpataki,
Karlsbadi, Giesshübl, Marienbadi,
Nieder-Selters, Rákóczi keserűvíz,

Valódi **Magyar Margit**

Mint a hirneves budapesti Dietrich cég bizománya, van szerencsém tudatni, hogy minden fajta rumok **brazíliai, jamaikai**, ugy szintén **Arrac de Batavia**, valódi francia és belföldi cognak, minden fajta theák megérkeztek s eredeti gyári áron nálam kaphatók.

Teljes tisztelettel **BISZTRITSÁNY LAJOS.**

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizománysunk **Bisztritsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány

felett. Bizománysunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOCSINI CZEMENT UNIÓ.

Az őszi évadra legelőnyösebben ismert **Dietrich és fia** cégtől nagy mennyiségű **kitűnő Brazíliai és Jamaika rumok** megérkeztek, ugy szintén **kitűnő Karaván és Király teák**, mint bizományi raktáronál, legolcsóbban kaphatók.

A leghiresebb gőzmalmi lisztek leszállított áron ajánlom.

0	2	4	5	7	7/A
18	17	15	14	11	10

Ingyen élesztő!!!

5 kiló liszt vételnél a hozzá szükséges legjobb élesztőt **ingyen** szolgálom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok! Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-nyát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1845 52-52

Bisztritsány Lajos.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállítása tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzó, **rajzeszközök**, festékek, esetek, rajztáblák, rajztömbök, törölógummik, szivacsok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtatnak s pontosan teljesítettek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó áron és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtatnak az üzleti irodában: Főter 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomatványraktár.

Írószer-kereskedés.

Révész Lajos.

letének fel-

elemzések és trá-
tethetünk a talaj
új e tekintetben
anya; ha jó szal-
kielégítő, akkor

nagy valószínűséggel mondhatjuk, hogy a talaj foszfor-savban szenved szükségét. Ha hosszú fodoros levelek képződnek, s ha a szalma vastagságához képest túl hosszú, akkor a talaj többnyire meszet kíván. A talajban levő mész mellett a termékek zömökebbek lesznek, különben a mész inkább a szár-, mint a levélképződésre van hatással. A sárgás zöld színű, végükön, vöröses levelek nitrogénhiányt mutatnak, ez esetben a levelek területe is kicsiny marad, míg ha a nitrogén sok, a levelek aránylag nagyok lesznek, ezért dül meg könnyen az ilyen gabona.

A talajon lelhető gyomok is utmutatással szolgálnak e tekintetben. Az olyan talajok, hol sok sóska terem, rendszerint kevés meszet tartalmaznak. Az ökörszem aranyvirág (Chrysanthemum Leucanthemum) szintén a talaj mészben való szegénységét mutatja s meszesítés és márgázás után elpusztulnak. Ott, hol ludhur, tyukhur, ticszem (Al-sine, Stellaria, A magallis) lelhető, bőven kell lenni nitrogénnek, főleg az esetben, ha ezek buján fejlődnek. Madárhur (Cerastium), daravirág (Draba verna) a talaj nitrogénben való szegénységét mutatják. Csalánfélék jelenlétéből a talaj bőséges salétromtartalmára következtethetünk.

A talaj trágyaszükségletének megállapításánál ez ideig nem voltak elég tekintettel a talaj nedvességi állapotára. Az ez irányban tett vizsgálódások dr. R. Heinrich tanárt azon meggyőződésre vezették, hogy a nedvességet tartó talajok ritkán szenvednek hiányt nitrogénben, s minél szárazabb a talaj, annál jobban kívánja a nitrogéntrágyát. A friss nyirkos talajon a levelek kifejlődnek, az arány a szem és szalma között nem kedvező, a száraz talajon ellenkezőleg a viszony az 1:1-hez közeledik. Száraz talaj, ha csak nem segítünk rajta, humuszban fog szűkölködni, a nyirkosabb talajban a humusz szaporodik s ezzel a nitrogéntartalom is. Nedves időjárással a szalmatermés szaporodik, száraz idő-

járás esetén csökken. A nitrogéntrágya, mely normális években éppen elegendő, nyirkos években túlbő és megdülést okoz. Köztudomás szerint a nehéz anyagtalajra erősebb foszfor- és gyengébb nitrogéntrágyára, száraz talajon inkább erősebb nitrogéntrágyára van szükség.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Vöröslóhere. Az üzlet e héten is igen élénken folyt le. A szilárd irányzatra az Amerikából érkező lanyhább tudósítások sem bírtak befolyjni. Különös érdeklődéssel bírhat egyik külföldi jelentés, mely azelőtt szintén az amerikai heremag istápolója volt, mikép nyilatkozik erről most legutóbb: „Az amerikai here magasztalását nem lehet komolyan venni, mert Európában megejtett összehasonlító termelési kísérletek révén bebizonyult, hogy e növény, érve az amerikai, ugy hozam, valamint érték dolgában messze elmarad az európai mögött.”

Luczerna. Már elejétől fogva az volt a véleményünk, hogy ez idén éppen csak Franciaország képes valamelyest nyújtani. Feltevéstünk igazolták a tények. Az olasz ajánlatokon az erőködés meglátszik, hogy ez idén is tartani ohajtanak magukat a piacon, de olyan minőségű áruval, amilyen az olasz az idén, és a mellett mennyiségileg is gyenge terméssel, nem igen messze juthatnak.

Baltaczin, a kevés, amit kínáltak, jó áron csakhamar elkelt. Muhar — ajánlatok még mindig hiányosak. Bükköny. Az ebbeli kínálat szaporodott, de a forgalom korlátolt volt.

Jegyzések nyers áruért 100 kilónként Budapesten érte:

Vöröshere, tavalyi	38	—42	frt
Vöröshere, idej	45	—55	"
Luczerna, magyar	55	—60	"

Luczerna, olasz	56	—60	"
Luczerna, francia	67	—74	"
Baltaczin	14	—15	"
Muhar	5 1/2	— 6 1/2	"

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Kérje
The Continental
a Bodega Company
 olághírű spanyol és portugál borait
 Sherry
 Portbor
 Malaga
 Madeira
 Tarragona stb.
 Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemegye kereskedésekben, valamint poharaként az előkelőbb szállodák kávéházak és vendéglőkben.
 Saját fiók. Budapest
 csakis: W. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Geny-Casinnal szemben

1897.91.20

Mária-czelli gyomor-cseppek

Figyelni a védjegyre

egyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általában ismeretes hazai és népszerű.

A gyomorbajbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu felbőgös, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz, meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
 Budapest, Király-utca 12. sz.

Védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

1616 7-22

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttevél élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tálháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postája”-ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a Hölgyek Lapja című divatlappal és a külön beköthető „Regény melléklet”-tel együtt:

Egész évre	6	frt — kr.
Fel évre	3	frt — kr.
Negyedévre	1	frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, akik ez iránt — legzélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

KÉPES CSALÁDI LAPOK kiadóhivatala,
 Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

1646 2-5

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM, COGNAC ÉS PALACZKSÖR NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÓRÖK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10.

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható: A bizományi raktárban Bisztritsány Lajos urnál Nagy-Enyeden, továbbá: Fridmann Márton urnál Gyulafehérvártt, Hillinger Adolf urnál Maros Ujvártt és Nuszbaum Ármán urnál Alvinczen.

1649 2-3

Előfizetési felhívás

helyben hához hordozás postán küldés
 egész évre
 fel évre
 Negyedévre

Hirdetési felhívás

centiméterenként
 és gyárosok külön
 ben részeseit

Bélyegdíj 30 kr

Nyitit tér aora

M

Elő

„KÖZVÉDELMI ÉS SZOCIÁLIS ÉRTESÍTŐ”

Alkotmányos el
 e küzdelemben s
 telet, a jogérzet,
 nünk, hogy e kö
 jen, melyet egyes
 alatt vivnak meg
 beriség magasztos
 gyarország nagy
 nek. Mi híven rag
 az alkotmányossá
 zafias jogérzetet,
 sége folytán dia
 gyászmenlekü csap
 E küzdelmes id
 derék hazafit. Ny
 a fölött, ami káro
 oly törekvéseket p
 az igazság s a vá
 faskörünkben min
 alkalmas lehet arra
 mellett távol tart
 annak vésses köve
 Bizonyára egy
 lehet hatásának e
 hogy kitarató, be
 felmutatni a mult
 fias érzelmi társa
 törekvésünk jövőb
 pártolására kerjük
 Nagy-Enyed, 18
 A „KÖ

Dr. Magyar Károly

Egy évre
 Felévre
 Negyedévre
 Az előfizetési p
 küldendők.

Horánszky és s
 Fejérvárit és Gaj
 ben tett nyilatko
 gédei, névszerint
 uok, nem engedte
 ez Bánffyval nem
 ható módon be
 Istvánnal pisztoly
 Fejérvárit a házi
 éljeneztek. Gajá
 vivott. Nemzeti
 járását. Magas ra
 kilépésüket helye
 nem osztják. Bár
 Halassy tábornok
 hatással van ellen

Politikáknak c
 mulva kimulik —
 rángások között, k